

Matteüs 20,28a – Het kruis van Christus: een voorbeeld van liefde

De betekenis van het kruis van Christus (3)

Liturgie

- Voorzang: Ps 91,1
- Votum / Groet
- Zingen: Ps 122,1.3
- Wet met 1 Joh 2,3-11
- Gez 156 (NG 79)
- Als genadeverkondiging: 1 Joh 2,12-14
- Gebed
- Lezen Matt 20,17-28
- Zingen: Gez 61
- Tekst Matt 20,28a
- Preek over Matt 20,28a
- Zingen: Gez 164 in canon('s Middags Geloofsbelijdenis Gez 107,1.2.4 (GK 29))
- Gebed
- Collecte
- Zingen: Ps 133
- Zegen

Opmerkingen:

- hierboven is de nummering van het nieuwe Gereformeerd kerkboek gevolgd.

- ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig: hansburger@filternet.nl

- bij deze preek is een A4-tje beschikbaar met

preeksamenvatting en een leesrooster; zie onder downloads/preekverwerking.

Preek over Matt 20,28a – het kruis van Christus: een voorbeeld van liefde

Broers en zussen, gemeente van Jezus Christus,

1. What would Jesus do? Een goede vraag om te stellen.

Maar ook een hele heftige. Lees bijvoorbeeld de eerste brief van Johannes, hoofdstuk 3,16:

Wat liefde is, hebben we geleerd van hem die zijn leven voor ons gegeven heeft. Daarom horen ook wij ons leven te geven voor onze broeders en zusters.

Jezus heeft zijn leven voor ons gegeven. Daarom horen wij ons leven te geven. Het zal je maar gezegd worden. En de grap is: het wordt ons gezegd.

Je zult maar altijd geleerd hebben om jezelf op te offeren, niet voor jezelf op te komen, daardoor in de problemen gekomen zijn, bij een psycholoog beland zijn, en geleerd hebben om assertief te zijn. En dan Jezus met zijn voorbeeld.

Ook vanmorgen staan we stil bij de betekenis van het kruis van Jezus Christus. Het kruis als voorbeeld van liefde.

Kan het kruis wel een voorbeeld zijn? Sterven voor de zonden, dat kan toch niemand? Jezus Christus heeft toch zelf gezegd voordat hij stierf: 'Het is volbracht.' Door het kruis worden we verlost van de zonde. Hoe zou ik Jezus daarin kunnen volgen?

Het kruis is uniek en eenmalig, absoluut. Door de kruisiging

wordt de ban van de zonde opengebroken. Tegelijk zegt Jezus het in onze tekst zelf, dat hij door zijn kruisdood ons een voorbeeld geeft: Wees elkaars dienaar, zoals ik, de mensenzoon, ook gekomen ben om te dienen. Hij zegt zelf dat zijn dood een voorbeeld voor ons is.

Maar is het dan geen slecht voorbeeld? Het loopt uit op je eigen vernietiging, als je zo Jezus volgt – toch? Wat moet je met zo'n dodelijk voorbeeld?

Vanmorgen gaat de preek over de vraag hoe het kruis een voorbeeld voor ons kan zijn. De bijbel is er immers helder over dat het kruis ook een voorbeeld is.

Maar de vraag is: hoe is de kruisiging een voorbeeld? Het is geen voorbeeld van een wanhoopsdaad, geen aanmoediging om zelfmoord te plegen, alleen of met je gezin. Het is niet de bedoeling dat we allemaal naar Jeruzalem gaan, en vervolgens met een kruis op de rug naar de heuvel Golgota lopen. Maar hoe is de kruisiging dan een voorbeeld? Daarover gaat deze preek.

Voor we verder gaan: neem eens iemand in gedachten die je zou willen of moeten dienen, maar bij wie je het tegelijk heel moeilijk vindt om te dienen. Kom ik verderop in de preek op terug.

2. Wat is de aanleiding eigenlijk? Hoe komt Jezus ertoe om de discipelen zijn eigen dood voor te houden als een voorbeeld?

Jezus had drie leerlingen, die zijn speciale vertrouwelingen waren: Petrus, en de twee zonen van Zebedeüs – dat waren Jakobus en Johannes. Ze zijn onderweg naar Jeruzalem, en de spanning stijgt. Nu zal de ontknoping komen. Zal Gods koninkrijk aanbreken? Jakobus en Johannes voelen aan dat het er nu op aan zal komen, net als hun moeder. Samen gaan ze naar Jezus toe. Zouden zij, vertrouwelingen van Jezus, niet een speciale plaats mogen hebben in Gods koninkrijk? Dat zou natuurlijk een geweldige eer zijn!

De andere leerlingen horen hiervan. Woest zijn ze. Doen zij onder voor die twee, die Jakobus en Johannes? Wat denken ze wel, die twee heren? Wat een arrogantie! De twaalf doen niet voor elkaar onder als het om eerzucht gaat. De macht lonkt – wie zou hem niet grijpen? Zullen zij niet alle twaalf minister worden in Gods rijk, als Jezus koning wordt? Waarom zouden dan juist die twee vice-premier worden onder koning Jezus?

Zo gaat dat onder mensen – Jezus legt haarfijn de vinger op de zere plek. Macht corrumpeert, en het lijkt wel of niemand daartegen bestand is. Als je eenmaal de macht hebt, dan gebruik je die voor jezelf, voor je naaste omgeving. In elk geval goed voor jezelf zorgen. Werk jezelf op, gebruik je ellenbogen. En zorg dat je opvalt, dat je boven komt drijven. Eenmaal aan de top – wat loopt het dan vaak uit op corruptie, op onderdrukking, op machtsmisbruik. Of subtieler: geldingsdrang, haantjesgedrag, jezelf op de voorgrond plaatsen.

Nou en – wat is daar mis mee? Waarom zou je niet goed voor jezelf zorgen? Mag je je niet laten gelden, mag je weer niet ergens voor gaan? Moeten we allemaal grijze muizen worden?

Nou nee, Jezus was nu niet echt een grijze muis. En juist Jezus ging ergens voor. Daarom riep hij zoveel verzet op.

Het gaat om iets anders. Wat God wil, is ruimte om te leven voor iedereen en niet alleen voor een happy few. Elkaar een leven van vrijheid geven in plaats van elkaar onder de duim te houden. Ruimte voor groei en ontplooiing, in plaats van vol wantrouwen elkaar inperken en beknotten. Geen geldingsdrang die over anderen heen walst, maar zorg die het leven van de ander laat opbloeien.

3. Daarom is Jezus gekomen. Hij brengt Gods koninkrijk. Je zou verwachten dat hij koning wil worden.

Je zou verwachten dat hij komt om gediend te worden. Je zou verwachten dat hij bij het laatste pesachfeest Petrus zou

vragen om zijn voeten te wassen. Petrus, die altijd haantje de voorste was, moest maar eens voelen wie de baas was. Jezus heeft het voor het zeggen, en Petrus moet dat nog maar eens goed voor ogen hebben. Een vernedering voor de ogen van iedereen om heel helder te maken dat hij, Jezus, de hoogste koning is.

Maar dat doet hij niet.

Je zou denken dat hij gewoon niet durft. Hij ziet dat hij verzet op roept. Hij schrikt ervan. Hij wordt bang en doet maar alsof hij de eer aan zichzelf houdt. Met de moed der wanhoop kiest hij voor een vlucht naar voren. Nog een keer wil hij schitteren, nog een keer wil hij alle aandacht trekken. Je overgiet jezelf met benzine en steekt jezelf aan op een plein, om alle aandacht te krijgen voor jouw verhaal. In wanhoop dood je je kinderen en pleegt dan zelfmoord. De kruisiging als ultieme zwakte. Niet meer weten hoe het verder moet, en dan doen alsof je groot en sterk bent, maar ondertussen geef je op en sterft als een zwakkeling.

Nee, zo is het niet. Hij is een bodyguard, die de VIP waar hij voor moet zorgen met zijn eigen lijf beschermt. Hij ziet de kogel aankomen, en gooit zichzelf ervoor. Hij vangt de kogel op met zijn eigen lijf. Hij is een herder, die de wolf ziet komen. De wolf wil de kudde uit elkaar slaan, doden, opvreten. Maar de herder gaat het gevecht aan en riskeert zijn leven, voor de schapen.

Zijn sterven is echte dienstbaarheid. Hij heeft echt oog voor de belangen van zijn leerlingen, die velen voor wie hij zich geeft. Hij is gekomen met een missie, een opdracht van zijn Vader. Er is juist kracht, moed, liefde voor nodig om dit te doen.

Hij wil sterven, omdat Hij weet dat zijn dood hun redding zal betekenen. Hij brengt Gods koninkrijk. Maar hij is een koning die echt voor zijn onderdanen opkomt. Hij laat zien wat een

echte koning is: iemand die zijn onderdanen dient. Een koning, die de rol van bodyguard op zich wil nemen. Een koning die niet zelf de VIP uithangt. Nee, een koning die zijn onderdanen ziet als de echte VIP's.

4. Maar hoe kan hij dat? En vooral: hoe kan hij voor ons een voorbeeld zijn dat wij kunnen volgen? Drie dingen daarover in de rest van de preek.

A. Het kan uit geloof in God, zijn Vader, die zelfs de doden weer levend maakt. Aan het begin van het stuk dat we lezen, zegt Jezus niet alleen dat hij zou sterven. Hij zegt ook dat hij weer levend gemaakt zou worden. Opgewekt uit de dood, door God, zijn Vader.

Jezus was bang voor wat hij mee zou gaan maken. Denk aan Jezus zoals hij bad in Getsemane: hij zweette bloed van angst. Hij was bang voor het lijden, bang voor de pijn, bang voor de eenzaamheid, bang voor de marteling. Maar tegelijk was hij niet bang dat hij zichzelf kwijt zou raken. Hij was niet bang dat dit het einde zou zijn. Hij was er vast van overtuigt dat Hij er door zou komen. Hij zou sterven, maar ook weet levend gemaakt worden. God, die doden levend maakt, zou Hem weer levend maken.

Oog hebben voor de belangen van anderen, de anderen dienen, je leven geven voor de anderen, het betekent dat je zelf iets verliest. Je raakt een deel van jezelf kwijt. Het kost je wat. Voor iemand zorgen, het kost je tijd. Als ouders oog hebben voor hun kinderen, gaat dat misschien ten koste van hun carrière. Je kunt je tijd en energie maar één keer gebruiken. Gebruik je je tijd en energie voor de anderen, dan niet meer voor jezelf.

Anderen dienen, open staan voor anderen, anderen liefhebben, het maakt je kwetsbaar. Wie zegt dat ze het waarderen? Wie zegt dat je niet juist door degenen die je lief hebt op je ziel getrapt wordt? Haat kan niet afgewezen worden. Liefde

wel. Daarom maakt juist liefde kwetsbaar.

Maar in het spoor van Jezus is dat een minder groot probleem. Als je net als Jezus op God vertrouwt, zijn en onze Vader, dan is dat verlies maar tijdelijk. Zelfs al zou het je leven kosten, dan nog zal God je weer levend maken uit de dood, net zoals Hij Jezus opwekte. God zal je tranen drogen. God zal je verwondingen genezen. Grote kans dat een dienstbaar leven een leven met pijn en teleurstelling zal zijn. Maar die pijn en teleurstelling zijn tijdelijk. Van eeuwige duur is de liefde van God, die zelfs doden opwekt.

Denk nog eens aan die persoon die je zou willen dienen. Misschien doet diegene je wel pijn. Hoe zou dit je kunnen helpen: uit hetzelfde geloof in God als Jezus dat had, kun je zijn voorbeeld volgen: het geloof in God die tranen droogt, pijn geneest, zelfs de doden weer levend maakt

. Dienen kan afzien zijn, pijn doen, moeite kosten. Jezus kon dat doorstaan door geloof in God zijn Vader. Zo kan het voor ons ook moed geven, dat God pijn zal genezen, tranen zal drogen. Moeite, verdriet, die dienen met zich meebrengt, ze hebben niet het laatste woord!

5. Het tweede:

B. Het kan, omdat hij gekomen is om ons te dienen en lief te hebben. Je hebt van die mensen die gaan bijvoorbeeld werken bij Artsen zonder grenzen. Ergens in de wildernis van Afrika verzorgen ze zieken in noodhospitelen. Een indrukwekkend voorbeeld van hoe je zou kunnen leven. Het kan je inspireren, maar vaak gebeurt dat niet echt. Het geeft je misschien eerder een schuldgevoel – zo zou ik eigenlijk ook moeten zijn. Je staat erbij, en je kijkt er naar. 'Wat knap – maar niets voor mij.' Of: 'Was ik ook maar zo, maar ja, ik ben zo niet'.

Bij het voorbeeld dat Jezus geeft is het anders. Bij Jezus is het niet zo dat je er bij staat te kijken.

O het was een wonder / 't was een wonder boven wonder / Hi hi hi ha ha ha / 'k Stond erbij en ik keek ernaar'

Jezus komt niet om gediend te worden, maar om te dienen. Dat wil zeggen: Jezus komt om ons te dienen. Jou, mij, u.

Zeg het me maar eens hardop na, en vul je eigen naam in. 'De mensenzoon is gekomen om mij, Hans Burger, te dienen.' (2x)

Die velen, dat zijn wij: iedereen die gelooft dat deze Jezus de beloofde Messias is. De mensenzoon die Zoon van God is. Daar kun je alleen maar voor jezelf bij stil staan. Doe dat dan ook. Blijf er niet bij staan kijken, maar laat jezelf door Jezus dienen. Hij heeft mij gediend. Hij heeft mij lief. Hij houdt van mij. Hij heeft zijn leven gegeven voor mij.

Dat is pas een wonder boven wonder. Maar hier hoort geen verwondering van het type 'Hi hi hi ha ha ha.' Nee, verwondering die stil valt. Liefde die je hart raakt. Dienstbaarheid die diep ontroert.

Christelijke dienstbaarheid begint bij die verwondering. Gemeente zijn vanuit het evangelie begint hier. Het besef dat hier de wereld op zijn kop staat: De VIP die zijn bodyguard redt. De koning die knecht wordt. God die mensen dient.

Als je dat gaat zien, hoe Jezus jou liefheeft en dient, verandert er iets in je hart. Je harde hart wordt zacht, je koude hart warm. Je lege hart wordt een hart vol liefde. Dan leer je zelf ook liefhebben. Laat je hart veranderen, door Jezus die jou liefheeft en dient.

Denk nu nog eens aan die persoon uit het begin die je zou moeten dienen. Zou je ermee geholpen zijn je te bedenken dat Jezus jou gediend heeft en liefheeft?

Als je merkt dat je hart koud is, bid dan dat je Jezus' liefde voor jou mag zien. Bid dat zijn liefde je hart raakt. Bid dat het je hart veranderd. Laat hem zo jouw lege hart vullen met

zijn liefde, laat zijn zachtheid je harde hart veranderen.

6. Het derde:

C. Het kan, omdat zijn Geest ons de gezindheid van Jezus Christus zelf geeft.

Waarom dient Jezus Christus ons? Om ons te bevrijden uit de greep van de zonde en om ons een nieuw bestaan te geven. Waaraan zie je dat Jezus Christus ons dient? Precies daarin: in dat nieuwe leven. Jezus Christus geeft ons zijn Heilige Geest. Die Geest komt in ons wonen. Door die Geest komt Jezus zelf in ons wonen. Door die Geest krijgen we dezelfde gezindheid als Jezus Christus.

Je hoeft niet bang te zijn dat je jezelf verliest. Het voorbeeld van Jezus is niet slecht. Het is geen dodelijke weg. Jezus wijst ons een weg, maar geeft ons ook alles wat op die weg nodig is.

Hij geeft ons het geloof in zijn Vader, die pijn en verwondingen geneest, en die zelfs doden levend maakt. Hij geeft ons zijn eigen liefde – Hij houdt van jullie! En Hij wil zelf in ons aanwezig zijn. Hij woont zelf in jullie door de Heilige Geest. Zijn gezindheid wordt jouw gezindheid. Dat wil zeggen: zijn mentaliteit, zijn karakter wordt uw mentaliteit. Zijn bereidheid om te dienen wordt de mijne. Zijn liefde wordt onze liefde. Zijn voorbeeld wordt onze navolging. Bid daarom. En blijf daarom bidden.

Dat is leven als christen vanuit het evangelie. Dat is gemeente zijn vanuit het evangelie. Het evangelie gaat immers over de dienstbaarheid van Jezus Christus. Zijn liefde voor jou, voor u, voor mij, dat is het goede nieuws. En dat goede nieuws, dat is ons nieuwe leven. Gemeente zijn vanuit het evangelie: in het evangelie komt ons gemeente-zijn mee. Jezus kwam om ons te dienen. En door dat Hij ons dient, worden wij dienstbaar. Jezus kwam om ons lief te hebben. En doordat Hij ons liefheeft, groeit zijn liefde in ons.

Denk nog eens, nu voor het laatst, aan die persoon uit het begin. Hoe kan dit je helpen om die persoon te dienen: Jezus geeft ons zijn gezindheid door zijn Geest.

Als je merkt dat je niet wil, dat je geen zin hebt, vraag dan om de bereidheid van Jezus zelf. Vraag of de Geest jouw mentaliteit wil veranderen, Bid om de gezindheid van Jezus Christus. En merk hoe dan in jou de wil groeit om te dienen, lief te hebben.

Dus: Jezus kruisdood is een voorbeeld van dienstbaarheid. Maar geen onhaalbaar voorbeeld.

Wij kunnen zijn voorbeeld volgen:

A. Het kan uit geloof in God, zijn Vader, die de doden weer levend maakt.

B. Het kan uit geloof in Jezus Christus, omdat hij gekomen is om ons te dienen en lief te hebben, om zo ons hart te vullen met zijn liefde.

C. Het kan uit geloof in de Heilige Geest, omdat die ons de gezindheid van Jezus Christus zelf geeft. Amen